



LOVISENBERG
DIAKONALE HØGSKOLE

Det Kongelige Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref.
18/4059

Deres dato
29.08.2018

Vår ref.
HH

Dato
29.11.2018

Svar på høring: Endringer i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven – studentombud, trakassering og tilrettelegging av læringsmiljø

Innledning

Det vises til høring om forslag til endringer i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven – studentombud, trakassering og tilrettelegging. Departementet ønsker innspill til hvilke prinsipper som bør legges til grunn og mulige problemstillinger knyttet til lovfesting.

Studentombud

Lovisenberg diakonale høyskole (LDH) ser verdien av at alle studenter skal ha tilgang til et studentombud og at dette ikke er en frivillig ordning som kun kommer studenter ved enkelte læresteder til gode. For mindre institusjoner som LDH kan det være en utfordring å etablere et eget studentombud, vi ser det derfor som positivt at det legges opp til at institusjonene har stor frihet til å velge løsninger ut fra lokale forhold og behov.

Høgskolen har etablert ordninger, både meldingsordninger for trakassering og veiledningstilbud som skal gjøre det enkelt for studenter å ta opp vanskelig forhold ved studiene og læringsmiljøet. Et studentombud kan imidlertid ha en tydeligere uavhengig rolle og oppleves enklere for studenter å forholde seg til som en uavhengig bistandsinstans.

Studentombudet kan og bør ha en rolle i opplæring av studentenes tillitsvalgte. Studentene henvender seg til de tillitsvalgte om et bredt spekter av saker som kan være kompliserte og berøre ulike lover og regelverk. I de tillitsvalgtes arbeid kan studentombudet bli en god støtte.

De studentombudsordningene som er etablert i dag, har per heltidsstilling ansvar for om lag 11 000 studenter. Lovisenberg diakonale høyskole har totalt ca. 1000 studenter. Selv om det åpnes for at ombudsfunksjonen kan utgjøre en del av en stilling, tror vi ikke det vil være hensiktsmessig i vårt tilfelle. Det henger først og fremst sammen med at omfanget er så begrenset, at studentombudet vanskelig vil opparbeide den erfaring som vil være ønskelig i funksjonen. Det kan også være en utfordring ved en mindre institusjon som vår, å finne en hensiktsmessig plassering i organisasjonen som samtidig ivaretar hensynet til funksjonens uavhengighet. Samarbeid med andre institusjoner vil derfor ventelig være den beste løsningen i LDHs tilfelle. En utfordring for et studentombud som skal dekke flere institusjoner, kan være avstand, eller opplevd avstand. Dette er først og fremst en utfordring de samarbeidende institusjonene må ta hensyn til ved organisering av studentombudet.

LDH mener det er viktig at det etableres en arena for erfaringsutveksling for studentombudene. En slik arena bør bidra til utvikling av rollen og sikre at studenter på tvers av institusjonene kan forvente de samme tjenestene og oppfølgingen fra studentombudet.

De skikkethetsansvarlige ved institusjonene har i dag et felles forum med to årlige samlinger og et arbeidsutvalg som forbereder møtene. En tilsvarende modell kan være mulig for studentombudene.

Plikt til å forebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering

Studenter og ansatte skal ha et fullt forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø og det skal være nulltoleranse for seksuell trakassering. Trakassering og seksuell trakassering er forbudt etter likestillings- og diskrimineringsloven. En eventuell endring i universitets- og høgskoleloven som innebærer en synliggjøring av forbudet mot seksuell trakassering, vil således ikke innebære en endring i institusjonenes ansvar, men det er mulig det vil gi en ytterligere bevissthet knyttet til det og at ansvaret for forebyggende tiltak blir tydeligere.

For institusjoner som har studier med utstrakt praksis som sykepleie, pålegger det et særlig ansvar å forberede studentene på hva de kan møte i praksisfeltet. Forebygging av situasjoner i praksis kan være en særlig utfordring da høgskolen ikke har samme grad av direkte styring med aktiviteten som i undervisningssituasjoner på lærestedet.

LDH har i samarbeidsfora med helsetjenestene løftet fram betydningen av forebyggende arbeid gjennom positive normer for hvordan man ønsker at arbeids- og læringsmiljø skal være. Det skal gjøre det vanskeligere å opptre utilbørlig eller trakasserende. Det gjøres en innsats både for gode varslingsrutiner og for å fremme positive verdier i læringsmiljøet.

LDH har ingen innvendinger til det foreslåtte tillegget til § 4-3 *Læringsmiljø (1)*

Tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne

LDH støtter at universitets- og høgskoleloven endres for bedre å harmonisere med likestillings- og diskrimineringsregelverket. Vi ønsker i tillegg peke på noen av utfordringene sykepleiestudiet har med hensyn til tilrettelegging.

Fra lovforslaget: «*Retten gjelder tilrettelegging som ikke innebærer en uforholdsmessig byrde for utdanningsinstitusjonen*». Dette er en viktig begrensning, men LDH er bekymret for at tolkningen av hva «en uforholdsmessig byrde» innebærer, og hvor vidt det kan gi grunnlag for konfliktsaker. Sykepleie er et studium med progresjonsbestemmelser som av og til legger begrensninger på muligheten for tilrettelegging. Før studentene kommer ut i de ulike praksisperiodene, må bestemte teoretiske eksamener og tidligere praksisperioder være bestått. Dette for å sikre at studentene har et nødvendig kunnskapsnivå for den praksisen og den type pasienter de vil møte. Praksisperiodene er organisert etter faste avtaler med helseforetakene og samarbeidspartnerne i kommunehelsetjenesten. Høgskolen har ikke mulighet til å arrangere praksisperioder for enkeltstudenter ut over de avtalte periodene. Vi ser at forståelsen av rett til tilrettelegging for enkeltstudenter i en del tilfeller kommer i konflikt med de sterke strukturelle begrensningene som finnes i studiet.

Høgskolen bruker i dag mye ressurser på å tilrettelegge for studenter som av ulike årsaker ikke kan følge normal studieprogresjon, og for studenter som har nedsatt funksjonsevne og særskilte behov som er uforenlige med de fysiske krav som sykepleiestudiet stiller. Sykepleiestudentene må ha et visst funksjonsnivå for å kunne gjennomføre de praktiske delene av studiet. Ikke all funksjonsnedsettelse kan tilrettelegges for uten at det fører til en reduksjon av de faglige krav som stilles i studiet.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Selv om LDH er positive til at ordningen med studentombud lovfestes, ønsker vi å bemerke at dette er ett av flere pålegg som fører til økt administrasjon og økte lønnskostnader, samtidig som departementet fortsetter med årlige kutt i budsjettet.

Bedre tjenestekvalitet for studentene er viktig og støttes av LDH. LDH kan imidlertid ikke se at ordningen vil føre til mer effektiv saksbehandling og drift slik det antydes i høringen. En lovfesting vil for mindre og mellomstore institusjoner utløse behov for samordning og administrasjon mellom flere høyskoler. Det vil derfor være naturlig å revurdere omfanget av budsjettkutt, «reduksjon (0,5 pst.) knyttet til avbyråkratisering og effektivisering» i det året en lovfesting gjennomføres.

Vennlig hilsen
Lovisenberg diakonale høgskole



Lars Mathisen
Rektor



Hallgeir Lien
Høgskoledirektør